

21 501-02 Raad Algemene Zaken en Raad Buitenlandse Zaken

Nr. 2301 Brief van de minister van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 maart 2021

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan voor de Raad Algemene Zaken van 23 maart 2021.

De minister van Buitenlandse Zaken⁴,
S.A. Blok

GEANNOTEEERDE AGENDA VAN DE RAAD ALGEMENE ZAKEN VAN 23 MAART 2021

Op dinsdag 23 maart 2021 vindt een Raad Algemene Zaken (RAZ) plaats. De Raad bereidt de Europese Raad van 25 en 26 maart voor. Daarnaast zal de Raad spreken over het Europees Semester en zal de voorzitter de stand van zaken van de Conferentie over de toekomst van Europa toelichten. De minister van Buitenlandse Zaken is voornemens deel te nemen aan deze vergadering. Het is nog niet bekend of de RAZ fysiek bijeenkomt of dat de leden informeel per videoverbinding vergaderen.

Vorbereiding Europese Raad van 25 en 26 maart

Naar verwachting zal de Europese Raad inzake COVID-19 onder meer spreken over COVID-status-bewijzen, reizen binnen de EU, de productie, levering en uitrol van vaccins en de EU-bijdrage aan een wereldwijde solidaire verdeling van vaccins. Naar verwachting komt het pakket dat de Commissie aankondigde voor 17 maart a.s. ook aan de orde. Dit bevat in ieder geval een voorstel voor een COVID-status-bewijs¹ dat op termijn reizen kan gaan faciliteren. De appreciatie van dat voorstel zal met uw Kamer worden gedeeld, mede met oog op de motie van het lid Segers.² Ten aanzien van deze COVID-status-bewijzen hecht het kabinet, zoals reeds aangegeven in de brief van minister de Jonge³ van 8 maart jl., aan een zorgvuldige behandeling vanwege de medische, juridische en ethische aspecten. Tegelijkertijd is het van belang dat de gezamenlijke, Europese ontwikkeling snel wordt ingezet, om te voorkomen dat lidstaten die hierop vooruitlopen al certificaten ontwikkelen die later niet interoperabel blijken te zijn met mogelijke Europese digitale certificaten. Toepassing van dit instrument in het kader van reizen kan het kabinet pas steunen wanneer er meer inzicht is over het effect van vaccineren en het doorgemaakt hebben van COVID-19 op de transmissie van het virus. Daarbij mag het instrument niet discrimineren. Met betrekking tot reizen binnen de EU steunt het kabinet de ontwikkeling van een gezamenlijke aanpak om de reisrestricties uit te faseren. Van belang is dat dit pas geïmplementeerd kan worden wanneer de epidemiologische situatie dit toelaat en reizen veiliger kan. Ten aanzien van de wereldwijde solidaire verdeling van vaccins staat het kabinet een substantiële bijdrage van de EU voor. Het is van belang dat bij EU-inspanningen nauw wordt samengewerkt met het multilaterale initiatief COVAX.

Met de agendering van de Interne Markt, Industriebeleid en digitalisering wordt opvolging gegeven aan de conclusies van de Europese Raad (ER) van 1-2 oktober 2020⁴. Het kabinet verwelkomt deze agendering en het verder richting geven aan het economisch herstel door te werken aan versterking van het

¹ De Commissie heeft aangegeven dat een dergelijk bewijs informatie kan bevatten over COVID-vaccinatie, negatief testbewijs en/of bewijs van herstel van een COVID-infectie.

² Kamerstuk 25 295, nr. 1046.

³ Kamerstuk 25 295, nr. 1032.

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2020/10/02/european-council-conclusions-1-2-october-2020/>

concurrentievermogen, een weerbare open economie en de digitale en groene transitie. De uitkomsten van de ER van 25-26 maart zullen bijdragen aan de voor 27 april a.s. aangekondigde actualisering van de Europese Industriestrategie. In het kader van deze industriestrategie zet het kabinet zich in voor het versterken van de interne markt. Dit moet vorm krijgen door het continu wegnemen van concrete barrières via maatwerkoplossingen, betere implementatie en handhaving van interne markt regels en het leren van lessen uit de crisis. Ook pleit het kabinet voor een modern en onafhankelijk mededingingsbeleid, het behoud van een sterk staatssteunkader, door onder meer een exit-strategie te bepleiten voor de staatssteunmaatregelen ten tijde van de COVID-pandemie, en het waarborgen van een gelijk speelveld. Sinds de ER van 1-2 oktober is een aantal belangrijke (wetgevings)voorstellen op het gebied van digitalisering uitgebracht, waaronder de *Data Governance Act*, *Digital Services Act*, *Digital Markets Act*⁵ en het *Digital Decade* voorstel van 9 maart jl.⁶, welke basis zullen zijn voor discussie. Het kabinet ziet digitalisering als een centrale pijler in de EU in de aanpak van maatschappelijke opgaven (zoals verduurzaming, gezondheidszorg en mobiliteit) en onderstreept de kansen van digitalisering om de economie en het concurrentievermogen in Europa te versterken. Hierbij moet ook rekening worden gehouden met de risico's en uitdagingen van digitalisering. Een evenwichtige en integrale visie is van belang met aandacht voor economie, interne markt, innovatie, digitale rechtsstatelijkheid, (cyber)veiligheid, fundamentele waarden, opsporingsbelangen, een digitale overheid en investeringen in *human capital*.

In december 2020 besloot de Europese Raad dat zij uiterlijk in maart 2021 op de EU-Turkije relatie zou terugkomen. De Raad insisterde erop dat de Turkse de-escalatie zich zou voortzetten opdat rechtstreekse gesprekken tussen Griekenland en Turkije snel weer van start zouden kunnen. Inmiddels heeft de Hoge Vertegenwoordiger de recente positieve stappen van Turkije, zoals het terugtrekken van oor- en exploratieschepen, verwelkomd. Hierbij heeft hij ook de noodzaak om deze veranderingen te consolideren onderstreept. De Hoge Vertegenwoordiger benadrukte het belang van een voortdurende constructieve rol van Turkije in de regio en dat Turkije zich inzet ten aanzien van hervormingen van de rechtsstaat en mensenrechten. Het kabinet blijft bezorgd over de rechtsstaat en mensenrechten in Turkije en zal hier tijdens deze ER wederom aandacht voor vragen. De conclusies van de Europese Raad van 10 en 11 december 2020 (Kamerstuk 21 501-20, nr. 1638), inclusief met betrekking tot aanvullende sancties, zijn nog van toepassing.

De Europese Raad zal ook over Rusland spreken. Zoals reeds gemeld aan uw Kamer, stond de relatie met Rusland ook geagendeerd tijdens de RBZ van 22 februari jl.⁷ In reactie op de veroordeling van Alexei Navalny en het gewelddadige optreden tegen demonstranten zijn op 2 maart jl. gerichte sancties aangenomen tegen vier

⁵ De Kamer is hier middels BNC-fiches over geïnformeerd: Kamerstuk 22 112, nrs. 3016, 3049 en 3050.

⁶ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_en De Kamer zal hier middels een BNC-fiche over worden geïnformeerd.

⁷ Kamerstuk 21 501-02, nr. 2295

betrokken personen, nadat de Raad hierover op 22 februari een akkoord had bereikt. Het kabinet blijft zeer bezorgd over het assertieve internationale optreden van Rusland en de grote druk op fundamentele vrijheden in het land. Daarom benadrukt het kabinet dat de EU druk op Rusland uit moet blijven oefenen. Tegelijkertijd zal de deur voor samenwerking open moet blijven op onderwerpen van belang voor de EU, zoals wapenbeheersing en klimaat. Uw Kamer zal in de geannoteerde agenda voor de ER nader worden geïnformeerd over de kabinetsinzet met betrekking tot de ER bespreking over Rusland.

Op donderdag 25 en vrijdag 26 maart 2021 vinden zowel Europese Raad als een Eurotop plaats. Tijdens de Eurogroep van 15 maart wordt de Eurotop voorbereid. De Kamer wordt over de invulling van de agenda van de Eurotop en de Nederlandse inzet daarbij verder geïnformeerd in de Geannoteerde Agenda van de aankomende Europese Raad.

Europees Semester

In de RAZ wordt gesproken over een syntheseverslag van het Voorzitterschap. Dit verslag geeft een weergave van de bijdragen uit verschillende Raadsformaties aan het Europees Semester 2021.⁸ Daarnaast geeft het Portugese Voorzitterschap een presentatie over een geactualiseerde routekaart voor het Europees Semester 2021.⁹ Deze routekaart zet de bespreking van het Europees Semester in de relevante vakraden uiteen. Zoals bekend is gemaakt in de kabinetsreactie op het herfstpakket van het Europees Semester¹⁰, is het Semesterproces dit jaar aangepast om zoveel mogelijk synergie te bereiken met het RRF-proces. Ten slotte zal de RAZ de aanbevelingen over de eurozone uit de Eurogroep/Ecofinraad doorgeleiden naar de Europese Raad ter bekrachtiging.¹¹

Conferentie over de Toekomst van Europa (informatiepunt)

Naar verwachting zal het Portugese voorzitterschap de Raad informeren over de stand van zaken omtrent de Conferentie nu op 10 maart jl. de Gezamenlijke Verklaring¹² is ondertekend door de Raad, het Europees Parlement en de Commissie. De aankondiging en appreciatie van het kabinet van deze Gezamenlijke Verklaring heeft uw Kamer op 2 maart jl. ontvangen.¹³ De Gezamenlijke Verklaring tussen de Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie stelt het mandaat, de inhoud en vorm van de Conferentie op hoofdlijnen vast. Mogelijk informeert het Portugese voorzitterschap de Raad over nadere details over de modaliteiten van de Conferentie.

⁸ Delegates Portal nummer: 6844/21

⁹ Delegates Portal nummer: 9291/3/20

¹⁰ Kamerstuk 21 501-20, nr. 1639

¹¹ Delegates Portal nummer: 14356/20

¹² https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/nl_-_gezamenlijke_verklaring_over_de_conferentie_over_de_toekomst_van_europa.pdf

¹³ Kamerstuk 35 663, nr. 3